

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak: Egész évre 10 frt, félévre 5 frt, negyed-
évre 2 frt 50 kr, egy óra 1 forint.

Megjelenik mindennap,
vasárnap kivételével.

Felelős szerkesztő:

Vértesi Gyula.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Széchenyi-utca 1761. sz.
Kunz József ur kereskedésével szemben.
Hirdetések a legmérsékeltőbb árszámítás mellett vétetnek fel.
Egyes szám 4 kr.

A koronázási jubileum.

Budapest, 1892. ápril 7.

A fővárosi törvényhatóság oly határozatot hozott, a mely, meg vagyunk győződve róla, az egész országban lelkesült visszhangot kelteni s a vidéki törvényhatóságok részéről utánzásra találni fog. F. évi június 8-án 25 éve lesz, hogy Ő Felsége az egész nemzet öröme mellett Magyarország apostoli királyává koronáztatott. Hazánk újabb történelme ennél emlékezetesebb napot nem tud felmutatni. Mert e naptól fogva, a melyen az első magyar király szent koronája érintette Ő Felsége dicső fejét, nyerte vissza Magyarország felvirágzásának feltételeit.

A negyed század, mely azóta elmult, megczáfolatlan bizonyítékát képezi annak, hogy a szívélyes összhang a koronával, legkiválóbb előfeltételeit képezi e nemzet virulásának. Mint varázsütésre tűntek el a koronázás óta a gonosz árnyékok, melyek ezelőtt e népen és ez államon feküdtek; a felhő eloszlott, mely a nemzet egét befödte s vidám napsugár ragyog, mely megtermékenyíti hazánkat.

Későbbi történetirők a bámulattól nem fognak magukhoz térni a mesés felindülés miatt, melyet Magyarország e 25 év alatt tett. E rövid időszak alatt egészen a saját erőnkől megteremtettük mindazt, ami egy kulturált nemzet leltárához tartozik.

Nemzeti oktatás létesített minden fokon; az örökös deficizzel vívódó államháztartás zavaraiából felküzdöttük magunkat egy rendezett pénzügyi gazdálkodás világos magaslataira, kereskedelmünk ma jelentős tényezője a világforgalomnak és még tengerentúli piacokon is igéretteljes hódításokat tesz; a nemzeti iparcsirái láthatólag érnek és a hazai földművelés mit sem tud azokról a megrendítő válságokról, melyek más államok mezőgazdaságát sujtották, a hatalmas államvasuti hálózat körülveszi az országot vas abroncsaival és a magyar kereskedelmi lobogó büszkén lengedez távoli vizeken; művészet és tudomány virulnak s tiszteletet küzdenek ki a külföldtől a magyar genius előtt.

Ez mind az utolsó 25 esztendő vívmánya. Csak örültek láthatják ebben a kedvező véletlen vak működését. A ki tud a sorok között olvasni a világtörténet könyvében, az előtt meg fog nyilat-

kozni a benső összefügés e virágzás és az 1867. június 8 iki esemény közt. — Ezért tölt el bennünket hazafias örömmel az, hogy a főváros képviselőtestülete megragadta a kezdeményezést, a koronázási jubileumnak nemzeti ünnepként leendő megülvése végett. A főváros vonatkozó határozatában felhívás van intézve az ország többi köztörvényhatóságaihoz, hogy az évfordulót hasonlóképen megünnepeljék. Reméljük e felhívás nem fog hatástalan maradni. — Önmagát tiszteli meg a nemzet, midőn ez emléknapon kifejezést ad hazafias örömeinek és szeretetteljes tiszteletének a király iránt, kinek uralkodása soha nem sejtett jólét korát nyitotta meg hazánknak.

Belföld.

Igazolt képviselők. A képviselőház második bíráló bizottsága tegnap Pulszky Agost verbázi képviselőt egyhangulag igazolta, a kérvényezőket a felmerült költségekben egyetemlegesen elmarasztalva. Ugyancsak tegnap igazolta az ötödik bíráló bizottság Vizakna képviselőjét: Ugron Zoltánt.

A képviselőház igazságügyi bizottsága. Bokross Elek elnöke alatt tartott tegnapi ülésében tárgyalás alá vette az ország erdélyi részeiben, továbbá a volt Kraszna-, Közép-Szolnok-, Zaránd-megyék és a volt Kővárvidék területén birtokrendezési ügyekben követendő eljárásról szóló 1880. XLV. t. cz. német határozatának módosításáról és kiegészítéséről benyújtott törvényjavaslatot.

A közoktatásügyi bizottság tegnapi ülésén a női kereskedelmi tanfolyamokra nézve Lévy osztálytanácsos azon előterjesztésére, hogy ezen intézetek nagyon életre valóknak bizonyultak — Csáky gróf miniszter megjegyezte hogy gondoskodva lesz arról is hogy az ezen intézetekből kikerülő leány növendékek gyakorlati alkalmazást nyerjenek, mert csak akkor lesznek ezen intézetek gyakorlati jellegűek.

Külföld.

Caprivi marad. Ama hírről, hogy Caprivi gróf a birodalmi kancellári hivataláról le akarna mondani a „Nationalzeitung“ a következőket írja: Mint megbízható forrásból értesülünk ily feltevésre semmi ok sincsen. Caprivi az új intézkedéssel mely őt előbbi felelőségének és munkatérhének egy része alól felmentette nagyon megvan elégedve és feltett szándéka, hogy a karlsbadi kura után hivatalos kötelességeit a régi buzgalommal teljesítse.

Vulkovich gyilkosai. Konstantinápolyi jelentések szerint Feizi bég vizsgálóbíró befejezte a vizsgálatot Vulkovich meggyilkolása ügyében,

s az iratokat felterjesztette az igazságügyminiszterhez. Az adatok azt bizonyítják hogy Vulkovich gyilkosa Nerdsán volt, s Kriszto volt a bűntársa. A vizsgálat azt is megállapította, hogy Nerdsán a kést, melylyel Vulkovichot leiszurta, Ibrahim késésnél vásárolta, azután megköszöri tette a kést, melyet Ibrahim felismert mikor megmutatták neki.

Dinamitosok. Ravachol mint Königstein kerül az esküdtek elé miután kiderült, hogy ő Ravachol Mária törvényelen fia, a kit atyja Königstein későbbi házasságával legitimált. Páris különböző városrészeiben még egyre találunk töltényeket, gyanus dobozokat, ládákat stb. Mindezeket Girard kémikus megvizsgálja. Ma thi e ut álli ólag Lüttichben elfogták, ez a hír azonban még megerősítésre vár. Madridban a dinamitrobbanások okozta félelem óriási. Barcelonában tegnapé ott egy gyanus embert tartóztattak le, a kinél fontos iratokat, nyomtatványokat és terveket találtak, a melyek több külföldi és spanyol anarkistára kompromitáló természetűek. Mint gyanítják, az illetőben anarkista vezér jutott kézre. Berlinben pedig több anarkistánál házkutatásokat tartottak, mely alkalommal letartóztatások is történtek és lefogták az anarkista iratokat. A letartóztatások, mind mondják a két hónap előtt történt letartóztatásokkal függnek össze.

Közigazgatásunk rendeése.

VII

A megyék és sz. kir. városok állami közigazgatásának, továbbá a városi és megyei közgyűléseknek miképi rendezéséről, főbbvonásokban előbbi közleményeimben már szóltam, jelen alkalommal még csak a sz. kir. városok gazdasági ügyeiről ohajtanék a szó szoros értelmében egy pár szóval megemlékezni. Ugyanis a sz. kir. városok legtöbbjénél azt tapasztaltam, hogy a város gazdasági ügye, az ugynevezett gazdasági tanácsnoki állás, ez ideig egy-egy laikus, vagy egy gazdálkodó féle emberrel állias végzett földes urra, vagy egy gazdálkodóvá avanszírozott fiskális, vagy pedig jogot végzett egyénnel lett betöltve, szóval minden féle individuum alkalmazást nyert ezen állás elnyerésében, csak ép az nem, ki arra valóban alkalmas, tudományánál fogva hivatott lett volna.

Ezen most említett minősítéssel pedig a mai világban, hol csak a szakképzettség a tudományossággal karöltve járó gyakorlat az első is fő, a czélnak, megfelelni nem lehet; hogy aztán egy ily minősítéssel bíró gazdasági tanácsnok hogy intézi a város gazdasági ügyeit, arról jobb nem beszélni.

Ha egy orvos, mérnöki, ügyészi stb. állás elnyeréséhez az oklevél bírása megkívántatik, nagyon természetes, hogy az oklevél bírása a gazdasági ügyek intézőjétől is — mely szintén szakösmeretet igényel, feltétlenül bekívánandó.

Szakösmeret nélkül a mai világban előre menni, boldogulni, eredményt felmutatni nem lehet.

Szakkpályákon csakis oklevél bírásában rejlik a garancia, ebben a diplomában nyilvánul a műveltség, a tudományosság, s ezekre együtt a teljes bizalom.

Rendszeres gazdasági tanulmányok nélkül a mai, előre haladt világban, jó, helyes gazdaságot folytatni nem lehet mert azt — hogy valaki egy gazdaságban, mely nem magán, de közvagyon képez, a közönség rovására elöl kezdje a gazdá kodási tudomány és az annak szakmájához tartozó ismeretek ábecjét, avagy a közvagyonban egyik vagy másik gazdasági teendőkből experimentációkat csináljon, — megengedni nem lehet, azt tenni nem szabad.

Ohajtandó volna tehát, miszerint a gazdasági tanácsnok illetve a városok gazdaságának intézője előadója, jövőben egy gazdasági tanfolyamot végzett s arról oklevelet is nyert diplomátikus gazdasággal töltessek be.

Ohajtandó még ez alkalommal a gazdasági teendők egyes részéről, különösen pedig helyi szempontból egyet-mást, emondani azonban ezen ügyekről miután szoros értelemben véve tárgyamhoz nem tartozik — majd csak más alkalommal, külön közleményben fogom ide vonatkozó nézetemet emondani.

Hátra van még felemlítenem azt, miszerint a sz. kir. városokat a nyereszkedéssel összekötött vállalatoktól, mint például a téglafabrikát és cserépgyártást, továbbá a fürdő, vendéglő, könyvnyomda stb. vállalatoktól, melyeknek egyedül csak a gescheft a czélja, más nemesebb iránya nincs — törvényhozásilag eltiltani.

Az itt elsősorolt és számtalan ily fajta nyereszkedési vállalatok fentartása egyedül az e végett alakult társulatoknak, de főleg egyes egyéneknek a feladata; közös vagyonnal nyereszkedési vállalatokba bocsátkozni nem lehet, nem szabad.

A sz. kir. városoknak sokkal nagyobb és magasabb hivatásuk van, s ha igazi teendőiket jól, szerencsésen elvégezték, több eredményt érnek el, mint ha Dárius összes vagyonát, ez vagy ama vállalaton megnyerték volna.

Azon védekezés, hogy az egyes vállalatokból befolyó nyereségre minden sz. kir. városnak égető szüksége van, első és főszóban figyelembe nem vehető. Magyarország sz. kir. városaiiban, általában hazánk összes városaiban — hol a tudományosság győzéspontja van, s a tudomány, innen sugárzik szét az egész hazába, — nem

az anyagi, de a szellemi kincs gyűjtése a fő, nem a vagyon de a tudomány teszi nagygyá az embert, a várost, s ezek által az országot.

A tudományosság és műveltséggel az anyagi javak megszerelhetők, de az anyagi javak bírásával a szellemi műveltség nincs összekötve, pénzzel tudományt venni nem lehet.

Ohajtandó volna tehát, miszerint a hazai városok ne a nyereszkedési vállalatok létesítésével, de az iskolák felállításával, a közegészségügy fenntartásával, kisderek sikeres ápolásával, a szegényügy rendezésével stb. magasztos czélok elérésével igyekezzenek magoknak érdemeket szerezni, több kincs rejlik ezekben az egyesekre, a városokra s így a hazára nézve is, mint bármely nyereszkedési vállalat jövedelmében, mely jövedelmek rendszeresen kevesebbek, elégtelenebbek találtaknak.

Ime, ezekben vélem állami közigazgatásunk rendezését a jövőben megállapítani, s azt hiszem nem csalódom ha azt állítom, hogy az általam hangoztatott újításokat, a maga helyén kellőleg megindokoltam.

Jól tudom, érzem hogy a közleményeimből elősorolt reformok az első pillanatban erőseknek s állami életünkben szokatlannak találtaknak, azonban a részletek kidolgozásával — amennyiben én azok mellőzésével csak az alapvonásokat ohajtottam kimutatni — az erős vonások szelidebbé, a szokatlannak pedig a kalmatosakká vátoznak.

Egyébiránt bármely új intézkedés, vagy új törvény, csak úgy éri el kitűzött feladatát, ha azokat az állampolgárok jóakarattal igyekeznek érvényre emelni.

E két feltétel nélkül jó törvényt alkotni nem lehet, e nélkül minden törvény csak holt betű, melynek ezek szerint csak a szurony hatalmával lehet érvényt szerezni, már pedig az ilyen törvényt végrehajtásától minden rendezett államnak őrizkednie kell.

A teljes szabadság és zsarnoki uralom között óriási hézag van; ezen hézag eltalálása az, melyre véleményem szerint — a jelenlegi európai constellációk mellett, különösen hazánk nemzetiségi viszonyainál fogva nekünk nagy szükségünk van.

Ezen hézag feltalálását volt czélom közleményeim sorozatában megtalálni, megjelölni. Elértem-e czélomat nem tudom; de azt határozottan állítom, hogy közleményeim minden sorában a jó akarat, s azzal együtt városom és hazám iránti szeretet vezérelt, már pedig a ki hazáját igazán szereti, attól a hazára rosszat, kározt várni nem lehet.

Egyébiránt a magyarnak a hazaszeretef minden időben a legszebb ékessége volt, jelenleg és a jövőben is a legelső és legfőbb kötelessége.

Gyulafi.

A rendőrségnél.

(Jelenet.)

Személyek: A kapitány. — A menyecske.

Menyecske: (ringó derekú, parázs szemű, mint valami szépséges jelenés, olyan. Illede' mesen köszön, aztán belekezd mondókájába.)

— Kis Pap Györgyné vagyok, innen a közeli faluból. Már tegnapelőtt benézett hozzánk a harangozó és biztatott, hogy mivel most szép idők járnak, hát jó volna benézni a városba hetivására.

Az emberem mondta, menj el Vikicza, mert csak így szokott titulálni, megkövetem a tekintetes urat, — egy kis újast kéne venni a Péterkének, ez a Péterke az én édes testvérem, kérem, — meg ha egy pár feje és czizma erejéig reám is ügyet vész, — annak se mondanék ellent. No, mondok, akkor együtt megyek Gyarmatiékka, mert azok is vásárra szándékoznak. Tudja, tekintetes uram, az öreg Gyarmatinak nagy szép módossága van; akár kétszer is kibecsülhetné a törvénybíró a magából, ha sorja kerülne. De azért épenséggel nem büszke, megismeri a maga fajtaját, ha tehetős is. Az emberem tíz ezüst pengőt számolt a kezembe az öreg almáriomból, aztán meg is kért ám szépen, hogy: Vikicza, Vikicza, vigyázz magadra, vigyázz a pénzeckére, nehogy lába keljen valamennyinek. Megvigasztaltam az emberemet: hát hiszen azért csinálták a pénz gombolyítást, hogy ne maradjon meg egy helyen! No, így! De azért szépen elbucsztam az öregemtől; az ősz haját gyöngéden megsimogattam — mert a java korán már túl van ám az én emberem, tekintetes uram!

Kapitány: Hát aztán, hogyan tudta magát, szép asszony, fiatal létére, egy öreg emberhez kötni?

A menyecske (pironkodva): Eladóra váltam már akkor, mikor megkért. Aztán örültem is, hogy olyan tisztos ember nyújtja felém a kezét. Borsok Pálné ugyan mondta, hogy fájós lesz annak az örömmek a vége, de izgága nyelve van annak az asszonynak, olyan réten is kaszái, a mihez jussa sincs.

Kapitány: (látszólag türe' metlenkedve). Jól van, jól van, szép asszony, nem vagyok

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

A kis leány.

Amiut lenge, világos ruhácskájában lefutott a kertbe és sorra csókolta a rózsákat olyan bohó, olyan igazi kis leány volt.

Talán azt hitte, hogy ha puha kacsói közé fogja a fakadó bimbókat és lágyan, alig érintve szirmaikat, csókot lehel rájuk, — majd hamarabb nyílnak fel, a virágzásra.

De később segítségére jött a nap, hogy meleg sugaraival kipattantsa bimbójából a rózsát — és kacagott, tapsolt a kis leány, öröme oly határta'an nagy volt, — hisz szeretetteljes fáradozásainak eredményei, a kinyílt rózsák pompás illattal üdvözölték, midőn közüjük lépett.

Gyakran elgondolta, hogy nincs boldogabb teremés a világon, mint ő.

Hisz mindenki szerette. A fehér czicza ölébe kuporodott és égedetten dörzsölte fejcskéjét öltönyéhez, kedélyes dorombolás kíséretében. Sajó, a nagy vadász eb ugrándozva csóválta hosszú farkát, ka közeledni látta és fehér fogai val barátságosan vigyorgott már messziről. . . Anyácska, a kedves kis mama, szeretettel simogatta szöke, göndör fürteit és fejcskéjét hátra nyomva, hosszasan nézett be nagy, kék szemek mélyébe, könnyű sóhajjal mondogatva:

— Istenem, hogy ebben a nagy leányban mindenki csak a kis leányt látja! . . .

Mert hiába adtak hosszú ruhát Sáríkára, mégis csak kis leánynak maradt. . . Olyan gyermekes volt egészen, — a nézése, a járása, a mozdulatai.

Most is, amint mámorosan jár- kel rózsái között; feltekint az égre; gondta an vidámsággal szívja be az üde, reggeli levegőt; olyan igazi kis leány, hogy az a nyulánk ifju, ki teljes megsoakottsággal hajlik az epersvény felé, egész bizalmasan szólílgatja nevén:

— Sáríka — Sáríka!

— Andor, ma nem kap a rózsáimból!

— S miért?

— Tudnia kell, Andor — feleli a kis leány, és duzzogva fordul el.

— De Sáríka, Isten látja a lelkemet, teljesen ártatlan voltam. Ha nem akarja, ne vigyefi mindig a kísértetbe! A göndör, arany haja... szeretném összecsokolni azt a maga selyem haját, de nem merem, — nem merem — legalább azt a kicsiny rózsát, azt a félig elhervadt, fehér rózsát ne sajnálja tőlem. Látja Sáríka, már ugy is kihullni készült, csak nem hagyom a porba esni azt a rózsát, mely a maga hajától illatos.

— Sok mindenre tanítottak engemet a rózsák Andor, arra is, hogy milyenek maguk, a férfiak. — Állhatatlan, hűtelen, csapodár valamennyi, mint a lepke. Az ám Andor, nemcsak az én hajamból szedi ki maga a rózsát, hanem sok más szöke, barna, fekete hajból is. . . De az enyém ne legyen közöttük. . . Lopott rózsá.

Az maguknak értékesebb, mint egy ka-

pott rózsá. Hisz ezt fáradsággal szerezik meg, amaszt más már készen nyújtja. De én nem akarom, hogy magának tőlem lopott, vagy kapott, vagy akármilyen rózsái legyenek ezután.

A kis leány erélyes mozdulattal simítja el a homlokára hulló fürtöket és nagy szemével várakozni látszik a feleletre.

— Bánt, sért, fájdalmat okoz minden szavával. Ezt is a rózsától tanulja kis leány? igaz! . . . hisz tövisesek.

Sáríka csendes mosolylyal, tagadólag rázta meg fejét.

— A rózsák ok nélkül nem használják tövisüket szurásra, sebzésre, csak ha megtámadtatnak. . . Én sem akarok szándékosan bántani senkit, de védelemzem magamat!

— Vigyázzon gyermek. . . — szakítja félbe Andor — ne beszéljen védelemnek szükségességről, mert azt kell hinnem, hogy megtámadva érzi magát, sőt mi több veszélyesen megtámadva.

— Legyen, — kiáltja a kis leány kigyuladt arcczal. — Jól van. . . meg vagyok támadva. Érzem. . . de ne feledje el, hogy védelem magamat.

— Vannak esetek, melyekben a védelem nemcsak felesleges, de egyenesen ártalmas, mert még jobban elmérgesíti a bajt. . .

— Eh, hagyjon el, — ha csak ilyeneket tud nekem mondani. Nem vagyok én ügyvéd, mint maga. Nem kellene nekem, azok a maga nagy bölcs élettapasztalatai, sem a törvénykönyvnek komoly tudománya. Hagyjon kérem!

hazafias kötelességeit is s nemzeti hivatását, az állameszme megőrzését, a magyar nyelv ápolását csak oly buzgalommal és rendíthetetlen hűséggel fogja teljesíteni, mint a fényes czimerek s büszke nevek viselői.

Továbbá az a zsidó községi kör vagy járásorvos, a kit minden második faluban megtalálhatunk, nemcsak a magyarság védelmének nehéz feladatában osztozik hűven a magyar állammal ott működő tisztviselőivel, a szolgál és járásbírákkal, hanem a szellemi vezetés fáradságos munkájában is részt vesz.

A zsidó felekezet országos rendezése után pedig e feltétlenül megbízható, sőt vezetésre is hivatott elemek számát a középiskolai műveltséggel rendelkező községi vagy kerületi rabbi, az okleveles zsidó tanító is gyarapítani fogják; úgy hogy akkor még több joggal hirdethetjük, hogy a zsidóság az ország nemzetiségi részein nemzeti hivatást, kulturális missziót teljesít. — A mai jelenségekből következtetve, oly nagyra találom a magyar zsidóságnak nemzeti hivatását, oly jelentékenynek a zsidók részvételét a nemzetiségek jövő magyarosításában, hogy erősen hiszem, bizton reményelem, hogy a jövő századok Mommsenje és Vellhausenje ismételn fogják rólunk e történetiróknak a hellenkori zsidókra vonatkozó ítéletét, el fogják ismerni a mi legnagyobb dicsőségünk, hogy valamint a hellenkori zsidóság nagy mértékben elősegítette a Kelet elgörögösítését, ugya magyarországi zsidók is nagy és dicső részt követelhetnek maguknak a magyar nemzetiségek megmagyarosításából, kétségbe nem vonhatóan ki fogják mutatni, hogy az a 700,000 főnyi magyar zsidóság, amely különben vagy onra s miveltségrenézve a hazának kéthárom annyi lakójával is fölér, örök időkreszóló nemzeti hivatást teljesített Magyarországnak történetében.

A slepp ellen.

Debreczen, márcz. 9.

Az orvosok komoly háborút indítottak a női „tekintély“ ellen, melyet a „slepp képvisel. Azt nem bánnák, ha a férfiak a nők „uszályhordozóivá“ lennének, de mert mostanság már blazirtok és nem azok, tehát a nők maguk hordozzák az uszályukat és még így is — nagyobb „port vernek fel“, mint sem kellene.

Minket debreczenieket nem igen érdekel ez a harc, mert nálunk egy kis szellő nagyobb port tud csinálni, mint 5000 uszály és midőn már olyan nagy porköd ül a Péterfiára, meg a Czeglédre, mintha az ember Londonban ülne a Golf stream kipárolgásakor: akkor a mi mérlegünkben fel sem billen az a néhány ezer slepp.

De hát az orvos nrak ezzel vélik megmenteni ezt a szent hazát. És mernek harczot üzeni a világ, leghatalmasabb hódítójának a divatnak és éppen a nők divatjának. Hiszen még a férfiaknál sem sikerült kiküszöbölni a frakkot, pedig egyszer akarták; sem a fehér nyakkendőt, melyet pirossal akartak helyettesíteni. A komoly férfivilág egyszerűen tultette magát a mezszalmon. Így a férfiak a divat dolgában. És mar most tessék a nőkkel okosan beszélni!

Mikor az az uszály először is drága a tehát — felfogásuk szerint — értékesebbé teszi őket; másodsor tekintélyt a d méltóságos huzódásával; harmadsor, azt lehet a leghathatósabban és kaczkiasan módjával fel billenteni a mi nagyobb hatást szül, mint akármi a férfiaknál. És ennek ellenében mit mentenek meg? A tudót. Hiszen kérem a tudó még csak nem is nem része a testnek. De a szíve igen s mert ezt a sleppel legkönnyebben lehet megnyerni, tehát a hölgy világ a patricius szíve érdekében fel fogja áldozni a plebejus tudót.

Az uszály ellen az első harczot a budapesti orvosok kezdték meg és pedig egyenesen

a miniszterelnökhöz fordultak. Ezt a felterjesztést az „Egészség“ című, kitünően szerkesztett, orvosi folyóirat egész terjedelmében közli. És ha az ember ezt a felterjesztést e olvassa, akkor önkéntelenül megborzad és vége a tréfának! Hiszen e szerint a női uszály valószínűságon arzenálja mindenféle fertőző betegségek, melyet az utczán szed fel és terjeszt tovább a felvert porban. Mert hiszen például a tuberkulózis undok, fertőző anyaga uton-utfélen hever és szárad s a slepp por alakjában hirczolja mindenféle. A tuberkulózis, a hagymáz sőt a kolera is nagyon hűséges terjesztőkre lel a sleppekben.

Azt kéri az orvosok, hogy a miniszter tiltsa el a nyilvános helyeken a slepp viselését. Már pedig az ember otthon, a maga kedvéért nem igen szokott s'epes ruhát viselni, s így annak illeténi eltiltása valódi halálát jelenti.

En, a ki olvastam ezt a borzasztó felterjesztést, borzadva állok, és ha a hölgyek nem engednének a sleppelésből még ha a miniszter el nem tiltaná is, előbb utóbb 15—20 lépésnyire — kerülne ki minden ember azt a hölgyet, a ki az utczán sleppet viselne! Egy! bacillus-arsenál! Borsózik az ember háta!

Az ugyan a személyes szabadság megsértése lesz, ha a miniszter eltiltja a sleppet. A jogászok azt mondják, hogy a legfőbb jog esetleg a legnagyobb jogtalanság, de nekünk — a borzasztó felterjesztés folytán — ki kell mondanunk, hogy itt a legfőbb jogtalanság a legfőbb jog, vagyis: Le az uszálylyal!

Ruy Blas.

A kabai nagy tüzvész.

(Saját kiküldött tudósítónktól.)

Siralmas nap virradt tegnap Kabára. Hajdúvármegye emez egyik virágzó nagy községe egykor kiváltságolt hajdúfészek, egyhated részben porráéget, a hétezer lakosságú község néhány utczája — mely tegnap reggel még jó módnak örvendett, ma füstölő rom, por és hamu. Másfélezer házból kétszáz s talán több is e pusztult, gazdasági épület még több. Kétszáz egynehány derék magyar kálvinista család vált hajléktalanná és nagyon sok csak rajta való ruháját alig menehette meg a rettenetes tüzvészből — nagyon soknak buzával, tengerivel teli kamarájából nem maradt betévo falatja. Inség és nyomor jutott osztályrészül a szorgalmas polgári munkásságnak, melynek sokat évekig kell még verejétkkel fáradsnia, míg a gondviselés e rettenetes csapását kiheverheti.

Augusztus végén lesz csak két esztendeje, amikor szintén nagy tüzvész emésztett meg Kabán 30 lakóházat. — Nagy csapás volt az is, de nem hasonlítható a tegnapihoz.

A szomorú esetről, mely részvétre és könyörületre hívja fel Hajdúvármegye és az azon túl elő társadalmat, kiküldött tudósítónk következő részleteket írja:

A remény Debreczenben.

Délután három óra felé több távirat érkezett Debreczenbe. Lakonikns rövidséggel csak ennyi állott bennök: Kaba ég! Kaba lángokban áll. Gyors segítséget kérünk. — De e rövid táviratok is sokat, nagyon sokat beszéltek. Reggel óta rendkívül heves szélvihar dühöngött s könnyű volt elképzelni, rövid idő alatt milyen rettenetes pusztítást okoz az ilyen orkánban kitért tűz a kabai nádfedeles házak között, széna, szalma kazlakkal megrakott udvarokon.

A rémes hír, mintha a szelek szédtek volna szárnyakra olyan gyorsan elterjedt a városon s néhány perc alatt számos önkéntes tüzoltó

sereglett össze az őrnyán. Tikos István főparancsnok helyettes kinyervén az engedélyt a polgármester irtól, hogy egy szakasz tüzoltó Kabára kiszállhasson, 35 ember, részben diák tüzoltók tüzoltó szerekkel és egy közönséges géppel jó félóra mulva már a vasutnál voltak.

Sok Debreczenben tartózkodó kabai, nők és férfiak, verődött ott össze csakhamar, akik kinos a g g o d a l m a k között lestek egy kabai hirre: a község mely részén támadt a tűz; mennyire terjedt már? Es kétségbeesve várták a 3 óra 35 perc-kor Ladány felé menő vonat indulását.

De mintha a vasutak szelleme is gyötörni akarta volna őket egy óra husz percznyi vonatkésés is közbe jött, a nagy szélvihar miatt. Ugy hogy sem a rendes vegyes vonatot sem külön vonatot nem lehetett utiak eresztetni; két perc hijján öt óra volt — zóna idő szerint — mikor a türelmetlen nép megindulhatott Kaba felé.

A vonalon számos kabai ember dolgozott akik hírét kapván a tüzvésznek, abba hagyták a munkát s vonatunkon siettek vagyonaik. pusztulása felett — sirni. Szoboszlón, ahonnan már előbb átment Kabára egy szakasz tüzoltó, ismét többen szállottak fel vonatunkra.

A debreczeni tüzoltókat Péter Gábor első, Vetési Béla második segédtsízt, Dézsi Lajos mászó szakasz parancsnok, Bánóczy Alajos és Szabó József őrparancsnok vezényelték.

Körut az égő romok közt

Másfél órai késéssel, alkonyatkor érkezünk Kabára. Már a vonatról láttuk, hogy a tűz széles területen pusztít még mindig vehemens erővel. Az orkán sivitott, dühöngött. Rohanva futottunk be az egy kilométernyire fekvő faluba. Mindenki első akart lenni.

A tűz a községnek az állomás felőli részén az észak-keleti szélén kezdette meg rombolását. A mit nem egészen egy óra alatt művelt, az megdöbentő és szívet facsaró.

A kép, ami élénkbe tárult rémséges.

A község északi szélétől, a délnyugoti széléig három-négy sorban minden földig leégve. A házak és gazdasági épületek megkormosodott falai, a csupasz kémények állanak még, sok háznak kéménye is bedőlt már.

Mikor én este hét órakor bejárom a tüzes üszköktől borított nagy területet, a mohó tűz már legtöbb udvaron bevégezte a rombolás munkáját. Itt-ott csapkod még fel a láng a háza lak belsejéből, vagy parázsa égett csutka, tőzeg csomóból. Ahol a butorból valamit megmenthetett a család, jajveszékélő, siró asszonyok dideregve a kemény hideg szélől, kuczorognak kevés megmaradt vagyonuk mellett. Látok esa ádföket, akik tétlenül, apathikus nyugalommal bámulnak az elpusztult portára. A mint mellettök elhaladok, hallom, amint fájdalmasan sohajtoznak és egy felvillanó láng fényénél észreveszem könnyeiket!

Sok még ennyit sem menthetett meg. El pusztult minden a tüzben, lakóháza élelmi szere, apró jószág, butora, ruházata. Szerenese, hogy életét megmenthette.

A férfiak vizet próbágnak meríteni a kiapadt kútból hogy egy-egy, szélől fel kavart tűz csomót leönt senek; kerítés roncsokat, üszkös fadarabokat szedegetnek össze.

Szomorú meneteket látunk. — Atyafiak, sógorok, jóismerősök az épen maradt falurészekből szekerekkel jönnek elő, segítenek a hajlék-

alanoknak elhurcolni magukhoz, a mi kevés butort, ágybelit kimentettek.

Egy jól öltözött menyecske siet el melletttem. Egy szitát meg egy rostát visz magával. Sirva kiabálja:

— Nincsen egyebünk.

Oda megyek egy ház ablakához, melyet a belől égő tűz kivilágított.

A nádból rakott padlás leszakadt; az égett benn már. A kis szobából mindent kihurcoltak. Csak egy pelargonía virág cserépet felejtettek az ablakban. Hogy megsajnáltam szegényvirágot, kivettem és letettem a kormos fal mellé. Hátha nyilni fog még.

A holdvilágos éjszakában tündéries látvány volt, mikor a lombtalan akácfa galyai, ágai tüzet fogtak és lánggra lobbanva égtek. — Szomorú rémes illumináció a szerencsétlenségnek.

Az élőfák derékban égtek el, azután ledöntötte azokat a vihar.

Az udvarokat keríték többé nem választják el egymástól. Minden kerítés leégett, még az utcái pallókat is elhamvasztotta a tűz.

A látvány igazán megdöbbentő. Mennyi polgári munka és szorgalom hosszú évek sora alatt termett gyümölcse pusztult el három negyed óra alatt.

Az ember küzdelme az elemekkel.

A tűz déli 1/2 órakor támadt a város észak-keleti szélén. A vasuti állomással szemben fekszik Gere és Tözsér községi jegyző kisebb szerű gözmalma. S ennek szomszédságában gyuladt ki Furkó Károly gazdaember nád fedelű istállója, mely 40 méternyire fekszik a magas vas kürtővel ellátott malomtól. Hogyan keletkezett a tűz az még nincs kiderítve.

A nép közhiedelme a malom kéményéből kipattanó szikrára gyanakszik. El is van keseredve a malom tulajdonosok ellen és sürgősen követeli a malom eltávolítását a nádfedelű házak tömegéből. Noha valószínűleg alaptalan a népek ez az elkeseredése. Mert a malom kürtője szikrafogóval van ellátva és évek óta nem okozott semmi szerencsétlenséget.

A mint a reggel óta dúló orkán sivitásába bele kondult a férevert harang zugása, az egész falu népe rohant a tűz felé, mely már a következő percekben 4-5 épület nád fedelét nyaldosta lángnyelveivel.

A megdöbbent, rémületbe esett ember ereje tehetetlennek bizonyult a szövetkezett két elem: a vihar és tűz ellen. A sziporkákat messze elhordta a vihar ötödik, hatodik házat nyújtva így lánggra, mely menthetetlenül porrá égett.

A széles országút mentén kevés időre megakasztották a tüzet. De az a vörös kakas az emberek feje fölött tovább szállott, keresztül az országuton s mentésre többé gondolni sem lehetett. A községnek a szél irányába eső házsorait semmi emberi erő meg nem védhette a romlásától.

A környékbe táviratokat és lovas stafétákat küldöttek szét — segítségül kérvén a szomszédos tüzőtölgyleteket.

Mire a vidék segítsége megérkezett, a tűz már végig nyargalt a falun az északi széltől a délnyugati szél felé. A III. és IV. tized porrá égett három negyed óra alatt.

Legelőször a tetétleni tüzoltók érkeztek meg két fecskendővel, Tercsánszky főparancsnok vezetésével. Ezután jöttek meg ladányiak külön vonaton Kaczér Árpád főparancs-

okkal és Nábráczky István főszolgabíróval; a nádudvariak, Pap Sándor főparancsnokkal, a szoboszióiak, a szerepiek ifj. gróf Korniss Károly főparancsnokkal; a földesiek Csordás László alparancsnokkal, és a debreczeniek; minden egyesület 20-30 emberrel és egy-egy géppel sietett segítségül.

Az egyesületek a legveszedelmesebb pozíciókat foglalták el; de nem annyira a tüzet oltották, mint inkább a tűzvonalal határos épületeket igyekeztek megmenteni, ami kitartó fáradozással sikerült is.

Valamennyi tüzoltó egyesület, támogatva a kabaiaktól, megfeszített munkát végezett. A hosszú munka közben a tűz mellett is fáztak embereink, mert igen hideg volt.

Vizzel bőven elváltak látva; a kabaiak szakadatlanul hordták szekérrel a vizet. Hogy a tűz még tovább is nem terjedt, annak főként az az oka, hogy a szél irányát nem változtatott.

A rendet néhány csendőr segítségével a főszolgabíró és az előljáróság tartotta fenn.

Megjelent a tüzvédszél Rásó Gyula alispán és Papp Elek orsz. képviselő is.

A szerepi tüzoltók főparancsnokát gróf Korniss Károlyt átkísérte ifju neje br. Fejérváry honvédelmi miniszter leánya.

Este a szobosziói, ladányi, nádudvari tüzoltók haza mentek; a többiek csak hajnal felé távoztak.

A község vacsorával, pálinkával, borral vendégelte meg a kifáradt tüzoltókat.

Némely háznál a tűz még hajnal felé is fel-fel lobbant. A kirendelt örök azonnal kész voltak a fecskendezésre.

A kabaiak kára.

Ember élet — ami csodálatos — nem esett áldozatul a féktelen tüzben; — noha a megrémült lakosság beszél egy gyermekről, aki benégett volna, meg egy vénasszonyról, akit a füsttel teli szobából eszméletlen állapotban vonszoltak ki. De ezek a hírek nem nyertek megerősítést. Kisebb nagyobb sérülést oltás közben számosan szenvedtek; különösen soknak szemét égette meg a szél által belécsapott szikra. Így a kabai törvénybírónak, Bánóczy Alajos kezét égette össze. Egy betegágyat fekvő asszonyt csecsemőjével alig tudtak megmenteni.

Aprójószág, sertés sok oda égett. Gabona nem is temérdek padláson, kamarákban, hombárókban.

A leégett épületek számát tegnap éjjel még nem lehetett pontosan megbecsülni.

Egy számítás szerint 243 telek pusztult el, ugyanannyi házzal. 470 mellék épülettel, 300 szalma és széna kazállal. A tüztenger közepén egy két ház csodálatos módon megmaradt. Alig néhány ház volt a leégett területen cseréppel fedve; ezeket is részben megmentették.

Középület egy se égett le.

A kár bátran tehető 200-250 ezer forintba, aminek egy része megtérül biztosítási díjakból. Mivel a legtöbb ház biztosítva volt a biztosító társaságok debreczeni ügynökei még tegnap megjelentek Kabán.

Ruhára, élelemre, vetőmagra, szóval segedelemre a legtöbb kárvallott rá van szorulva. Szoboszló már ma küldött élelmi szereket.

Ma reggel a községi képviselő testület rendkívüli közgyűlésre hivatott össze a főszolgabíró elnöklété alatt, hogy a segélyezésekről intézkedjék.

Elektió.

(Rajza kollegiumból. Egyvándiaktól.)

Kiváncsi szemekkel nézte a legationális névsort a nagy portán a bagoly diák, mikor azonban egy kollégája hátulról nevé szőlította piruló arccal settenkedett félre a rostély elől, gondolván: most az egész collegium mosolyogva tekint rá, a 200-ik választóra. — Az oszlop theologus pedig fennen dobogó kebelével, önérettől ragyogó arccal lebegteté Attiláját a jó előre kiabálja saját nevét az ő rá szent félelemmel tekintő dárdásra. „Öcsém nézze meg csak N. N. hanyadik választó?” Ez az oszlop diák persze megint gondol valamit, azt nevezetesen, hogy most az egész Collegiumi reverentiával tekint az első választóra.

Mindenik tudja már hetekkel előbb mikor lesz a várva várt electió, azért mikor öseinktől ránk maradt, szépen kipingált plakátunk megjelenik a rostély alatt, mindegyik ujságolja a másiknak: ma d. u. 2 órakor electió! — „Igazán?” „Igazán!”

Csak itt volna az a 2 óra. Ezen nyughatatlanul kiejtett szavak a bagoly diák ajkáról hangzanak. De átod amottan az első választót, milyen kopogó léptekkel rengeti az V. terem előtt a pódiumot, erősen méltatlankodván a választást megnyitó közegek késedelme felett. Hja hiába! Minden perc drága, minden percze szükség van, hogy a kellő információk után készitse hangját, készitse torkát, készitse szívével a kellemes behatásokra.

Mert hát öcsém bagoly, a te hangod torkod, szíved még most nyílik, még nem ismered a legatiót a maga valódiságában, aztán meg e'otted a pénztárca sem nyílik úgy mint a nagy diák előtt, és egy, mélység és magasság, garasok és forintok.

Na de végre, valahára jönnek — jönnek kiabálja a kis posta s ugrik fel egyenesen a pad tetejére, hogy mint csupa szem fül résztvehessen az elekcióban és hogy ugyancsak mint posta vihesse körül falujába: ez lesz legatus hej! jó szónok ám! hallottam egyszer a nagy templomban szépen predikál, csakhogy csakhogy — itt egy nagyot nye! — a zsidóbul megbuktatták.

Igy a kis diák, és kérlek benneteket tekintélyes eligens urak — minthogy már megkezdődött az elekció — ne kergessétek ki ezeket a postákat, ne utasítsátok rendre, mert majd bosszút állanak rajtatok, mert hej! tudnak ezek mindent!

Elhangzik a senior ajkáról eszó: elekció! Boldog ünneplést! — rá egy harsogó „Eljéjtenek vissza az alma mater ősi falai s az eddigi helyzet leginkább abban változik, hogy a: „csakó le” után jön a „csakó fel!” — csakhogy ezt mindenki magában és magának mondja.

A választást vezető esküdt ur is bubjára csapja a kalapot, mert hát az ajtó nyitva kell tartani, hogy miért? tudni fogja a ki tudja, hogy a pipázás elengedhetetlen kelleke az elekciónak. — A tulsó sarkban azok közt, akik még várhatnak nyugodtan: közkezen forog a 32 levélű biblia is, de ezt csak inter parentheses sugom meg, hogy meg ne tudják a felsőbb hatalmasságok, mert akkor már a jövő évben menthetetlenül az internatus nagy salonjában lesz az elekció s a frakk zsebbe ám nem lehetne belopni ezt a sokat bántalmazott derék játékszert.

Végre leválasztanak ezek is. A terem népessége gyérül már csak egy-egy bagoly diák csoport tanakodik, hogy Geszten otthon lesz-e Tisza Kálmán vagy sem? S miután Géresre is fogtak nagy kínálgatások, ajánlások után embert — véget ér az elekció.

Most már jókedvű fink az Isten áldjon benneteket, jó mulatást, jó elekcióte e husvéti ünnepekre. És most nem marad egyéb hátra mint hogy adjunk számot az eredményről a sajátónak is, hogy ő is tudomást vevén rólnk, egy ádaskivánással több legyen utravalóul.

Napi hírek.

— **Isteni tiszteletek.** Holnap 9 órakor kezdődő isteni tiszteleteket a következők végzik: Nagytéplomban: Szabolcska Mihály s. lelkész. Kistéplomban: Balogh József s. lelkész. Czegléd utcai téplomban: K. Tóth Kálmán lelkész. Ispóty téplomban: Báthory Gábor s. lelkész.

— **Hajdúvármegye törvényhatósági bizottsága** tavaszi rendes közgyűlését május hó 14-én fogja megtartani. A közgyűlés egyik legérdekesebb tárgya lesz Szoboszló város kérvénye, melyben kéri, hogy nagyközséggé alakulhasson át. Ugyanis Szoboszlónak nincs egyéb jövedelme, mint a 14 ezer frt regálejvedelem, mely azonban kevésnek mutatkozik a városi szervezet fenntartására. Ezelőtt Szoboszlón 7 kr. községi adót fizettek minden adóforint után, most már 14 krt fizetnek s a Szoboszlóiak félnék, hogy ez az adókulcs minden évben emelkedni fog s innen eredt az a retrográd irány, melyet a május 14-iki közgyűlés fog eldönteni.

— **Az iparos kör** újabb megalakulása után e héten szerdán tartotta Serly Ede elnökleite alatt első népes választmányi ülését. Ez a választmányi ülés első sorban a különböző szakbizottságok megalakítására szolgált volna; azonban a kör egyik új alelnöke Rössler Richárd a kör kebelében eddig fennállott iparügyi szakosztály szervezete nézve oly indítványt terjesztett elő, melynek keresztül vitele esetén nemcsak az eddig működött iparügyi szakosztály, hanem a mellette levő két másik szakosztály is lényeges változáson fog keresztül menni s minthogy az elnök által nagyjában körvonalozott, indítványt a választmány az említett szakosztály szervezése alapjául elfogadta, a szakosztályok megalakítását — mivel azokon később ügyis változtatni kelene — ezuttal elhalasztotta s Szepessy Gusztáv indítványának elfogadásával Rössler R. alelnök felkérte, hogy indítványát a közelebb tartandó választmányi ülésre írásban részletesen kidolgozva, adja be. Megemlítjük, hogy Rössler R. indítványa szerint az eddigi iparügyi szakosztály 2 osztályra, a m. a. fa- és fémszertárra lenne felosztva, mely két csoportba aztán az iparosok szakmájuk szerint megfelelőleg osztatnának be. Györffy Aladár az említett két osztályt még egy harmadikkal kívánja megtoldani, egy u. n. vegyes osztály felállításával, melynek az ipar fejlesztésén kívül kiválóan feladata volna az iparosok anyagi előmozdítása talán e célból ez a vegyes osztály a két előbbi között mintegy közvetítő szerepet venne. Nem kevésbé fontos indítványt terjesztett elő Serly Ede elnök, melynek illetékes helyen való elfogadása az iparosok és kereskedők érdekeinek tenne tenne nagy szolgát. Ugyanis az állami tisztviselők fizetésének szabályozása tárgyában készített törvényjavaslatnak azt az intézkedését, mely a tisztviselők fizetésének a törvényjavaslatban meghatározott összegben aluli részét a lefoglalás illetve végrehajtás aluli kiveszi, akként kívánja módosítani, hogy az állami tisztviselők fizetése minden körülmények nélkül lefoglalható legyen abban az esetben, ha az állami tisztviselő sorozása ipar és kereskedelmi számlán alapul vagyis ha az illető tisztviselő maga és családja fentartására illetve háztartására fordította azon czikket, melynek értékével tartozásban van. Ez az indítvány általános helyességgel találkozván, elfogadtatták az indítványt tárgyzó felirat elkészítésével az elnökség megbízott s a felirat vagy a helybeli ipar és kereskedelmi kamara, vagy pedig Dr. Király Ferenc képviselő útján fog az országgyűléshez felterjeszteni. — Volt még a kör belügyeit érintő már indítvány is s általában a választmány mostani ülése azt az összbenyomást vette, hogy az iparos kör választmánya mozgékonyabb kíván lenni azon a téren, ame-

lyen nekie, az alapszabályaiban kitűzött cél elérése tekintetéből, haladnia is kell.

— **Az ünnepek a katolikusoknál.** A katolikus egyház az idén is áhitatosan megüli a husvétii ünnepeket, illetve a nagy hetet. Holnap, virágvasárnapján reggel 9 órakor mise lesz, szolgáltaiva főt Makucz Ernő által. Ekkor lesz a barka szentelés is. A mise alatt a dalárdából és műkedvelőkből alakított quartet énekli a passiót. Délután litania lesz. Hétfő és kedd nem tartozván a nagyhéthez; szerdán délután kezdődnek a lamentációk 3 órakor, a műkedvelőkből alkotott énekkarral s ezt szerdán csütörtökön és pénteken folytatják. Csütörtökön délelőtt 9 órakor lesz a csonka mise, mikor is a görög alkalmával elnémulnak a hangok és elküldetnek Rómába, az oltárok megfosztatnak diszeiktől, gyászfátyolal vonatnak be s a szent test kitétetik a szent sirba, melyet az idén diszebe öltözött katona-altisztek fognak őrizni. Pénteken délelőtt lesznek a passiók szintén a műkedvelők énekelésével. — A katolikus híveknek nagy örömeikre szolgálja, ha a műkedvelők előadnak Haydn „Jézus hét szavát” Szombaton reggel 7 órakor lesz a tűz-, víz- és husvétii gyertyaszentelés. 9 órakor a csonka mise, midőn is a glória alkalmával új-ból megszólalnak a Rómából visszaérkezett hangok. A feltámadási szertartás nagy katonai díszszel este 6 órakor lesz. A katonaság és a katonai zenekar díszben kirukkol és ünnepélyes körmenet lesz a Szent-Annán. Ünnepe első napján vasárnap reggel 7 órakor mise, szolgáltaiva főt. Torony Károly s. lelkész. 9 órakor nagyzenés mise, melyen a műkedvelők énekét Czapek Péter, a 39. gyalogezred zenekarának karmestere személyesen vezeti s az énekekben Zivuska Ferenczné uró tanítványai is részt vesznek. A szentbeszédet főt. Makucz Ernő tartja s a misén jelen lesz főt. Szakaszó Rezső prépostkanonok is. 11 órakor mise, melyet főt. Eszres Béla s. lelkész szolgáltat. Vasárnap reggel 7 órakor lesz a kalács-, sonka stb. szentelés is. Délután 3 órakor vespere. Hétfőn reggel mise, szolgáltatja főt. Tarány Károly s. lelkész, 9 órakor mise, melyet a főt. piarista atyák szolgáltatnak, a szentbeszédet főt. Tarány Károly s. lelkész tartja. Délután 3 órakor vespere.

— **Majális a Guton.** A guti vadásztársaság e határozta, hogy a guti erdősegen majális fog rendezni. A rendező bizottság elnöke Bészler Lajos városi tanácsnok, társulati elnök.

— **„Debreczen-hajdúmegyei kör Budapest” év záró közgyűlése.** F. hó 7-én tartotta a „Debreczen-hajdúmegyei kör Budapest” ez iskolai évben utolsó közgyűlését. Jelen voltak a kör tagjai és számos vendég. Az ülést ifj. Bakóczy János elnök nyitotta meg, s lendületes beszédében érintette a kör életében előfordult főbb eseményeket és kifejtette ama magasztos elveket, melyeket a kör van hivatva megvalósítani. Ezek közt említé, miszerint részt kell venni azon nemes törekvésben, melyet a Budapest alakult „Magyar Egylet” tűzött ki céljául: hazánk fővárosát igazán magyarrá tenni. Ezek után Szabó Sándor főjegyző olvasta fel a múlt ülés jegyzőkönyvét, melyben ékes szavakkal öröközte meg Március 15-ének, e nemzet ünnepélynek emlékét. A jegyzőkönyv hitelesítése után a közgyűlés megválasztotta a szüneti fenntartó bizottságot Derakassy István és Gaszner Géza urak személyében. A közgyűlést banquette követte, melyen jelen voltak a kör összes tagjai és számos vendég. Az első fogásnál ifj. Bakóczy János elnök visszapillantván a kör elmúlt évi működésére, poharát a szüneti bizottságra ülté. Utána Szabó Sándor humoros szavakkal emlékezett meg a kör életében előfordult érdekesebb mozzanatokról, s a kör úgy jelen —, mint távol levő rendes és pártoló tagjait éltette. Majd Derakassy István szüneti elnök szép szavakban méltatta a sajtó hatalmát és poharát a debreczeni sajtóra ülté. Szólottak még Varga Emil; Mogyoróssy Géza kir. törv. széki jegyző. Gaszner Géza és mások. A jókedvű társaság az éjfél órákban oszlott szét.

— **Nemzetközi lóvásár Ersekujvárott** A kik a nyitra és bars megyei gazdasági egyesüle-

tek által 10 év óta nagy sikerrel rendezett s a külföld előtt is a legjobb hírek örvendő érsekujvári nagy lóvásárt mely az idén óriási forgalmat fog feltüntetni meglátogatni akarják, lakást és istállót levélileg is rendelhetnek az érsekujvári rendőrkapitányi hivatal útján. Kényelmes lakások és istállók nagy bőségben vannak. A lóvásár Május hó 1-2-án lesz.

— **Elvesztett egy arany karperec** a Várad utcától a város házáig onnan a Szent-anna utca végéig terjedő uton. — A megtaláló felkérte, miszerint azt Kunz József és Társa üzletében adja át hol illő jutalomban részesül.

— **A jótékony Nőegylet** női kézi munka kiállítására mint azt már lapunkban is többször említettük, f. hó 16-án d. e. nyílik meg. Az elnökség újból felkéri a kiállítókat, hogy a kiállítandó tárgyakat szíval vagy írásban az Elnökségnek (Pfia u. 974 szám) (folyó hó 10-ig) bezárólag jelentsék be. Magukat a tárgyakat e bejelentés alkalmával nem lehet átadni csak a bejelentés vétetik jegyzékbe. A kiállítandó tárgyak folyó 11. 12. 13-ik napján d. e. 10—12-ig és d. u. 3—5 óráig adhatók át az új árvaház épületében az ott jelenlevő rendőrbizottsági kiküldötteknek.

— **Az áprilisi naptárból.** A hónap 1-én 5 óra után 39 percczel kelt föl a nap s lonyugodott 6 óra 30 perccor: 30-án 4 óra 45 perccor lesz napkelte s 8 percczel 7 óra után napnyugta. Ezek szerint a nappal hossza egész hónap alatt 12 órától s 51 perccel: 14 órára s 23 perccel vagyis összesen 1 órával s 23 perccel növekszik. A hold első negyedbe lép 4-én reggel 7 $\frac{1}{2}$ óra után, holdtölte lesz 12-én reggel, ugyanazon időtájban utolsó negyedbe jut 20-án, reggeli 7 óra után s megújul 26-án éjjel 11 órakor. E napon teljes napfogyatkozás is lesz; e tünemény azonban nálunk nem, csakis a földgömb déli felének némely részén látható.

— **Sétahangverseny.** A margit fürdő dísztermében holnap megtartandó sétahangverseny műsora a következő: 1. Induló. 2. Nyitány „Betyár csínyek” Suppétól. 3. Keringő „Gross Wien” Bayertől. 4. Dal „Az Asra” Rubinstein-től. 5. Nagy ábránd „Aida” operából Verdi-től. 6. „A huszárok jönnek” Eilenbergtől. 7. Négyes „Sonntagskind” Müllerkertől. 8. Egyveleg „Sataniel” Capektől. 9. „Eljen a magyar” gyors Polka Strausstól.

— **Halálozás.** Vettük a következő gyászjelentést: Fájó szívvel tudjuk kedves testvérünknek és szeretett sógoromnak Harsányi Gábornak e hó 7-dikén Budapesten élete 40-dik évében történt csöndes elhunytát. Kedvesünk temetése folyó hó 9-én lesz a fővárosban. Debreczen, 1892. Ápril hó 8-kán. Harsányi Mária, Harsányi Iona, Harsányi Gizella s férje Dicsőfi József; s többi rokonok nevében is.

— **Zsidó katonák husvétja.** A felsőbb katonai parancsnokság az idén is elrendelte, hogy a zsidó katonák husvét ünnepek első és utolsó két napján a szolgálat alól főmentendők. Az étkezésről pedig mind a nyolcz napon saját maguk gondoskodhatnak. — A zsidó katonák élelmézéséről husvétkor rendszeren a hitközségek gondoskodnak az egyes családok útján.

— **Az ügyvédek sérelme.** A Győri ügyvédi kar elhatározta, hogy ez évi május elsejére az ügyvédi sére mek orvoslása végett Győrbé országos ügyvédi kongressust hív egybe.

— **A debreczeni ev. ref. egyház** tanácstermében 1892-ik évi apr. hó 11-ik napján d. u. 3 órakor gazdasági ülést tart. Tárgy: folyó ügyek.

— **Czegléd és Péterfia utcák befásítása** Tegnapi d. u. ülést tartottak Simonffy Imre polgármester elnökleite alatt a jog- és pénzügyi rendőri és építészeti bizottságok. — A czegléd és Péterfia utcák befásítását vitatták meg. A terveket Balogh Mihály főmérnök terjesztette elő, Szabó József főszámvevő a rendelkezésre álló pénzről referált. Czegléd utca befásítására. 10000, Péterfia befásításására, 24000 frttal rendelkezik ezuttal a város. A bizottságok a terveket némi módosítással kivételre ajánlják a tanácsnak, oly képen, hogy a meglévő pénz erejéig a befásítást még az idén kezdhesse meg

mindakét utcán és fokozatosan vitessék keresztül, ahogy a házi pénztár birja. Czepléd utcán a közepén futó kocsiut burkolat 8 méternyire szélesítették: az aszfalt gyalogjárók előtt keskenyebb kocsu utak hagyatnak, de ezek nem burkoltynak ki. — A középső kocsiutat 1—2—3 faszor segélyezi. — A dinnyét, káposztát, áruló szekerek számára cyclops burkolat készül. A zsbivásárt a Csicsogó térre javasolják kitélepíteni. Péterfia külső részén a keleti házsorok előtt még egy kocsiut burkolat készül. Az utcát több faszor futja végig.

— **Letört bimbó.** Benedek Arpadot s nejejét szül. Horváth Hanát súlyos csapás érte, szeretett egyetlen kis fiok Sándor tegnap d. u. jobb létre szenderült, temetése holnap d. u. 3 órakor lesz domb utca 114. sz. lakásukról.

— **Ez sem rossz.** A vidéken történt valahol, hogy egy segédszínész jó darab ideig lakott egy öreg zsidónál anélkül, hogy a szállásért megfizetett volna, s midőn már háziura türelmetlenül edni kezdett Faludy ur azzal biztatta, hogy majd jutalomjátéka alkalmával megfizet. Minthogy azonban ez a dolog sokáig húzódott, kapja magát az öreg s elmegy a direktorhoz.

— Kérem szépen direktor úr, lesz a Falódi ornak jóthalomjáték?

A direktor gondo van miért kérdi az öreg rávágja:

— Lesz! —

— Kheszenem director úr. S távozni készült, — azonban az ajtónál megáll s visszajön.

— Bocsánat direktor úr, mikor lesz a Falódy ornak a jóthalomjáték?

— Közé ebből!

Az öreg köszön, azonban mintha bánatán valami ismét visszatér az ajtóból.

— Mégegyszer bocsánat direktor úr mi lesz a Falódy or jóthalomjáték?

— „S í r é s n e v e t.” —

— Ogy? Ogy tetszik nekem, mintha én fogok sírni s a Falódy or fogja nevetni.

— **Új telefon előfizető.** Szabó Kálmán gyógyszerész újonnan felállított szikvizgyárát telefon géppel látta el és már hetfőtől kezdve telefonon is megrendelhető nála a szikviz.

— A kabai tűzvészről ez ideig sem hozánk, sem az alispánhoz újabb értesítés nem érkezett. A tűz keletkezése okául csakugyan a gőzmalom tartják, melynek kéménye 25 méter engedélyezett magasság helyett csak 7 méter magasságu és kettős szikrafogó helyett egyszeres szikrafogóval van ellátva. A malom Turkó Károly háza, kinek udvarán a tűz támadt, nem égett le. Rakamazról is nagy tűzvész híre érkezik, ahol 60 éget le.

— **A világ legolcsóbb vendéglője** Kabán van Vékony István uramnál s ajánljuk külföldi turisták figyelmébe. Bemegy egy uri ember tegnap a tüzeset alkalmával Vékony uramhoz s evett egy paprikás csirkét, kenyeret, ivott egy kancsó meleg bort, egy fél liter bort és bikszádi vizet, egy kávét s vett egy szivart s fizetett mindezekért a miért Debreczenben leginkább is 2 frtot fizet — nyolcvan néhét krajczárt, — de még ennél is meglepőbb a mi egy társával történt, aki szintén majd ugyanennyit ette, csak kávét nem ivott s szivart nem szitt! — midőn kérdezte, hát gazduram én mit fizetek, rávágta szerényen huzakodva Vékony uram, — hát istáalom azt hiszem h a r m i n c z k r a j c z á r n e m l e s z s o k; — eléggé érdekesen jellemzi ez a kabai vendéglő világolesőségét valamint, hogy Vékony uramnál az is meg van a mi a világon sehol: — a k i n e k a z a r c z a n e k i j á m b o r a b n a k s j o b b a n t e t s z i k, a n n a k m a j d i n g y e n s z á m b a m e g y m i n d e n.

— **Fizessen a város.** Az alsó szabolcsi tiszai ármentesítő társulat igazgatósága tudatja a városi tanácscsal, hogy a gátfentartás czimén 1892-ben 83725 frt 41 kr. vettetett ki. Ebből Debreczen várost 136225 frt 78½ kr. alapilleték után 10898 f. 6 kr terheli, melynek fele április, másik fele pedig aug. végeig fizetendő.

— **Legatusok.** A tegnap délután megjelentt elekczió eredményeképen Debreczenben és közeli vidékén legatusok lettek a következők:

Debreczenben Batori Gábor sénior Takács Zsigmond esk. felügyelő, (Barta Szabó Jenő) 4 th és Györfly József 4 th. Békésen Miklovicz József 4 th. Beregszászon: Jánossy Zoltán esk. fel. Bőszörmény: Baltazár Dezső 2 th. Derecske: Paulay Viktor 2 th. Diószeg (bihar) Nagy Sándor 1 th. (Földes) Pótor Elemér 3 th. (Furta) K. Tóth Sámuel 2 th. (Geszt) Kádár Jenő 8 v., (Gyoma) Szabó Béla 4 th. (Békés-Gyula) Diószeghi Mihály 3 th. (Hadház) Tóth Ede 4 th. (Kaba) Szabó János 3 th. (Nagy Károly) Kovács Lajos 2 th. (Karczag) Tóth László esk. fel. (Kisújszállás) Szabó Mihály 3 th. (Kunhegyes) Tóth László 3 th. (Madaras) Németh József 3 th. (Margita) Berhy Sándor 3 th. (Ermihályfalva) Zih Sándor 4 th. (Nádudvar) Csiz Kálmán 2 th. (Nánás) Dombi László 3 th. Tisza-Roff) Harsányi Sándor 2 th. (Saáp) Varga Lajos 1 jh. (Sámson) Soltész Elemér 8 v. (Sarkad) Komrád Géza 4 th. (Nagy-Szalonta) Selyebi Géza 8 v. (Szentés) Kovács Emil esk. fel. (Szoboszló) Fazekas Gyula 3 th. (Szovát) Juhász László 1 th. (Tépe) Matolcsi Sándor bjh. (Mező-Tur) Dézsi Lajos esk. fel. (Turkeve) Nagy István 2 jl. (Berettyó-Ujfalu) Kovács Lajos 1 tk. H. m. (Vásárhely) Makay Elek 2 th. és László Gyula 4 th. (Véztő) Csutoros Albert (Józsa) Nyakas Sándor 4 th s ezeken kívül még mint egy 80—90 ünnepkövet bocsátatott ki.

— **Lefőzött fűzfa poeta.** Most, hogy zöldülnek a fák, nyiladoznak a virágok, a fűzfa költészet csalogányai is hallatnak magukról. Egyikkökel egy nagy mondás a kalmával ez az eset történt:

A fűzfa poeta ezzel igyekezett kifejezni kétségbeesését: Mert ön nem szeret, kisasszony én meghalok. Ravatalom lesz a kemény tapasztalás, párnál fejem alá teszem a z t a m i t t a n u l t a m, szemtedőmnek az ön hájos mosolyát boritom magamra.

Szól pedig erre a kisasszony ijetenképen: — Mit gondol barátom: nem lesz a feje alja nagyon alacsony?

— Szümayné virágállását ma is nagyon sokan megnézték különösen a hölgyek. A kiállítás holnap, vasárnap is nyitva lesz és valószínűleg ez lesz a kiállításnak leglátogatottabb napja. A művirágkiállítás igazán megérdemli a megtekintést.

— **Új állatorvos.** Gróf Dégenfeld József főispána hortobágyi állatorvossá kinevezett Cseh János helyére városi segéd állatorvossá Úrményi Béla t. nánai községi állatorvost nevezte ki.

— **Antrax a kórházban.** Borzasztó betegségei jelentkezett a debreczeni kórházban egy Tánzos István nevű 59 éves református ember. Valami állattól kapta azt a borzasztó betegséget, mely orvosi vélemény szerint legfeljebb már a halálba fogja vinni. Ez a betegség a lépfene. Tánzos István az első tályogot a nyakán kapta meg és ez megmérgezte egész véré. A tályog egész testét elborította s megmenteni nem lehet. A kórházban a törvény értelmében az ez ember által érintett minden tárgyat el kell égetni, mert a lépfene annyira ragályos hogy pl. ha egy ló elhul ragályos betegségben, a bőrt kicserzik és cszmat készítnek, belőle az antrax e cszmanál is ragályos lesz. Mint délután értesülünk, az orvosi számítás egy kissé csalódott, mert Tánzos István a rettenetes betegségben ma délután 3 órakor meghalt. Végvonagása borzasztó volt, a kin egészen kiforgatta emberi ábrázatából.

— **Igyunk „bruder“-t!** Tegnap este nagy látogatottságnak örvendő debreczeni vendéglőben történt. Felugrott a fehér abrosz mellől egy szürke überziheres ur s teli pohárral a szomszédasztalnál ülő komor képű vendéghez fordul;

— Hát, komám, nem innánk brudert?

A komor képű ur:

— Pinczér, ezt az urat akarta kidobni,

— ?

— Hát dobja ki.

— **Egyik sem.** A leány tátott szájjal bámul, mint egy lélek nélküli test, melyet valami szelmakazalból dobtak a kapitányi hivatal közepére. A jegyző tolla perczegve rohan végig a papíroson.

— Aszony?

— Nem.

— Leány?

— Nem.

— Hát micsoda?

— Kisasszony.

x Szabó Kálmán gyógyszerész újonnan berendezett szikvizgyára vásártér 1863 sz. a. létezik. Erdekődőknek mint a legújabb és a leg-tökéletesebb rendszer szerint berendezett szikvizgyár érdemes a megtekintésre.

x A Neidlinger G cég helybeli üzletének hatásköre nagyobbítottván, több utazói állás töltendő be. Tisztességes és kifogástalan előéletű egyének, kik jó ajánlatokkal bírnak, felvételnek s ha szorgalmas és kitartók, helyi és vidéki pénzbeszedők kikepeztetnek, mi által alkalmuk van maguknak állandó és jó-vedelmes állást alapítani. Személyes ajánlközások naponként délután 2—3 óra közt a cég irodájában történhetnek.

Sport.

Vaddisznó vadászat a Guton. A guti vaddisznó vadászat sikerült hajtóvadászatot rendezett csütörtökön és pénteken a guti erdősegen vaddisznókra és farkasokra. Résztvettek a vadászatban Bolla Kálmán tábornok, Biró Kálmán honvéd alezredes, Szunyogh Sándor, Szögyény János, Vecsey Imre, Bészler Lajos-Rössler Richárd és Csanády Jenő urak. Másfélnap alatt 19 hajtás volt. Biró Kálmán és Vecsey Imre egy-egy vadkant, Csanády Jenő egy farkast ejtettek el. Róka is esett zsákmányul egy. A Nimród társaság puskaösvéi elibe hét vaddisznó, négy farkas, számos róka és őz került. Az őzet nem bántották. A duvadak nagyrésze vagy kitört, vagy a lőtávon kívül volt. A Guton mostanában nagyon elszaporodtak a farkasok és sok kárt tesznek az őzállományban. A társaság tehát elhatározta, hogy a lekötözés ideje után, a nyáron nagy hajtóvadászatot rendez kizárólag farkasokra. Csütörtök este a társaság elnöke Bészler Lajos megvendégelte a vadász-társait. A társaságot Bolla Kálmán kitünő magyaros vig kedélye különösen felvillanyozta. A hirdett közgyűlés, mivel a tagok kevesen jelentek meg, nem volt megtartható.

Nyilt-tér.

Szikvizgyártási hirdetés.

Közelebbi időben üzlett szempontból származó oly híresztelések jöttek városunkban forgalomba, melyek egyenesen arra irányulnak, hogy 13 év óta személyes vezetésem alatt fennálló szikvizgyáramnak jó hírnevét rontsák.

E híresztelések szerint csak az úgy nevezett folyékony szénsavval gyártott szikviz kifogástalan.

Én, a ki 13 év óta szikvizgyártással foglalkozom, bírok annyi szakismerettel, hogy minden a szikvizgyártásra vonatkozó újabb vegyészeti és technikai találmányt képes vagyok megbírálni, és úgy a szikviz fogyasztót. közönség, mint üzleti renomém érdekében esetleg értékesíteni is.

Bárány utca 2218. számú házamnál (Nagy-Várad-utca felől a jobb oldalon harmadik ház) mult évben építtettem fel egy, erre a czélra alkalmas, nagyobb gyári helyiséget, s mellé kutat furattam, melynek vize, nem csak

kitűnő ivó viz, hanem a mi városunkban ritkaság — kristály tiszta is.

Hogy mit jelent ez a szikvizgyártásnál, azt hiszem, nem szükséges magyaráznom.

E gyári helyiséget, ugyancsak mult évben, sok évi tapasztalatom alapján, új francia gépezettel szereltem fel, és bátran állíthatom, hogy gyáram szakszerű és célirányos berendezésénél fogva páratlanul áll egész hazánkban. Ezt utolsó időben nálam megfordult bécsi szakértők is elismerték.

E berendezésnél fogva képes vagyok nem csak vegy tiszta szénsavat magam gyártani, a mi nálam 13. év óta történik ugyanaz a módon és anyagokból, a melyekből a Budapestben vagy Bécsben készen kapható, préselés által folyékonyvá vált szénsav gyártva lesz, — hanem kristály tiszta szikvizet is.

E szikviz nem okoz senkinek sem ivás közben, sem utólag semmi kellemetlen érzést, és gazdag szénsav tartalmánál fogva, kitűnő üdítő és gyógyhatású italt képez.

Nincs városunkban az a kereskedés, vendéglő, vagy bormérés, a hol gyártmányom fehér üvegekben, melyek a szikviz tisztaságát is feltűntetik, kapható nem volna.

Ami pedig a kezelés tisztaságát illeti, arról gyáramban tisztelt vevőim mindenkor meggyőződhetnek.

Kész folyékony szénsavból gyártott szikviz Debreczenben nem új, mert itt már 4 évvel ezelőtt létezett ilyen gyár.

Együttal 13 évi támogatását köszönve azt továbbra is kérem.

Mély tisztelettel
Szliuka István.

Leszállított áru selymeket méterenként 25% — 33 $\frac{1}{3}$ % és 50% árleengedéssel az eredeti áron alul szállít, megrendelt egyes öltönyökre, vagy végekben is póstabér és vámmentesen Henneberg G. (cs. és kir. udvari szállító) selyemgyára Zürichben. Minták postá fordulóval küldetnek. Svájcba címzett levelekre 10 kros bélyeg ragasztandó. (2.)

Töisner Adolf Billiárd-gyára

Bécs, V. Rampersdorfergassa No. 7.

ajánlja cs. és k. kizárólag szabad.

fordíthatlan billiárdjait

márvány lappal ellátva és elvállal egész kávéházi berendezéseket mindenféle módozatban, részletfizetésre is.

Atjártott billiárdok bábra vagy carambelra legolcsóbb árak mellett. — Arjegyzékek kívánatra ingyen.

Pályázati hirdetés.

A debreczeni Margit fürdő intézet női gőzfürdő osztályában folyó év május 1-jével 3 fürdő szolgánói állás lesz betöltendő.

Pályázhat minden 20--40 éves szolid magaviseletű családos vagy magános nő, a kik a dörzsölés és tyukszemvágásban jártassággal bírnak, bővebb felvilágosítás a fürdő pénztárnál szerezhető.

Csőd vagy eladás.

Vagyonbukott Jeney Gyula debreczeni kereskedő csődtömegéhez leltározott vászon, kézmű és rövidáru raktárnak, valamint az összes üzleti felszerelvényeknek készpénz fizetés mellett s zárt ajánlat utján eladása a csődhitelezők ideiglenes választmánya által elhatározatván, — felhivatnak mindazok, kik az 18053 frt 52 kr. beszerzési és 9167 frt 86 kr. becsértékű áruk és felszerelvényeket megvenni akarják, — hogy zárt ajánlatukat a 9167 frt 86 kr. becsár 10 %-ának mint bánatpénznek készpénzben való lefizetése mellett 1892. évi ápril hó 25-ik napjának déli 12 órájáig alólirott tömeggondnok kezeihez nyujtsák be, — mert a később beérkező ajánlatok a választmány által figyelembe vehetők nem lesznek.

As ajánlatot tevők ajánlata feltétlenül kötelezi, — míg ellenben a választmány az ajánlatok el vagy el nem fogadása felett teljesen szabadon határoz.

A választmány által elfogadott ajánlat tevője köteles lesz azonnal mihelyt ajánlata elfogadásáról értesített a vételárat a bánatpénz betudásával a tömeggondnok kezeihez készpénzben lefizetni; — a megvett árukat és felszerelvényeket pedig 1892. ápril 30-ik napjáig átvenni.

A vételár alólirott tömeggondnok irodájában megtekinthető, — ugyanott történik intézkedés az áruraktár és felszerelvények megtekinthetése iránt is.

Debreczenben, 1892. ápril 9.

Szabó Antal,

ügyvéd, csődtömeggondnok,
Nagy-uj-utca 1597.

FRANZ JOH. KWIZDA

Cs. és kir. osztrák-magyar és román kir. udv. szállító kerületi gyógyszerész a

Korneuburgban Bécs mellett.

Évek óta kipróbált fájdalom-

csillapító szer **köszvény,**

reuma és ideg-

betegeknek

nél

KWIZDA **köszvény** **fluidja**

Kéretik szívesen a

vérdjegyre ügyelni

csak

KWIZDA **köszvényfluidját** kérni.

Kapható minden gyógyszerertárban.

Főraktár: Franz Joh. Kwizda cs. és kir. udvari szállító kerületi gyógyszerertárban Korneuburg.

Ára 1 frt 0. é.

Ára 1 frt 0. é.

COGNAC

gróf Keglevich István Promontor eredeti töltésű palackokban mindenütt kapható.

Ezen gyár, mely 1882 ik évben alapított az osztrák-magyar monarchiában a legjelentékenyebb s az összes kiállításokon melyeken versenyzett, kizárólag csak a legmagasabb kitüntetésekben részesült. A gyárnak, forgalomban levő minőségei u. m :

* ** *** és ****

nemcsak kitűnő élvezeti ital gyanánt vannak elismerve, hanem orvosi tekintélyek által is, gyomor-, tüdő-, mell- és fertőző-betegségeknél, legjobb óvszerként ajánlatnak.

Üzlet átalakítás miatt

MINDEN CZIKK

méyen

leszállított áron

árusítatik.

Kunz József és Tsa.

Debreczenben, kistemplom-bazár.

152.

Az

„ISTVÁN“ gőzmalom társulat

örleményének

ÁRJEGYZÉK

saját raktárában.

Az 1887. április hó 18-án Budapestten tartott általános magyar malomgyűlésen megállapított s 1887. évi június 1 én életbe lépett eladási, fizetési és szállítási módozatokra vonatkozó egyezmények szerint.

Kötelezettség és engedmény nélkül készpénzfizetés mellett.

ZSÁKKAL EGYÜTT.

	100 kíl
A. Asztali dara nagyszemű	17 80
B. Szinte „ aprószemű.	17 20
0. Királyliszt	17 20
1. Lángliszt kivonat	16 80
2. 1-ső rendű zsemlyeliszt	16 40
3. Zsemlye liszt	16.—
4. 1-ső rendű kenyér liszt	15 60
5. Közép kenyér liszt	15 20
6. Kenyér liszt	14 80
7. Barna kenyérliszt	13 80
8. Takarmány liszt	9 20
11. Finom korpá zsákkal	4 40
11. „ „ zsáknélkül	4 20
12. Durva korpá zsákkal	4 40
„ „ „ zsáknélkül	4 20
Csirke buza	4 20
A zsákok sul-tartalma teljsulyt tisztasulnak véve.	
A. B. 0—6 számig	85 kilo
7. és 8. szám	70 „
11. 12.	50 „
Debreczen, 1892. már. 22.	

Pollák Samu

aszfalt és cement iparvállalat
Kolozsvár—Debreczen.

Elvállal jótállás és legjutányosabb árak mellett: Nedves lakások, pince-helyiségek stb. gyökereit szárazzá tételét, új építkezéseknél: az alapfalaknak aszfalt-réteggeli bevonását.

Továbbá: kapubejáratok, folyók, terasszok stb.-nek a legjobb minőségű természetes aszfalttal való burkolását. — Allaadóan készít: cement- és mozaik-lapokat, külföldi szín- és nagyságban. Cement lapok, műhely áthelyezés miatt tetemesen le szállított árban 1 frt 40 krtól feljebb. — Ajánljuk: szőkőkutak, csatornázások és más betonozások, valamint granit-terrazzo készítésére. — Raktáron tart: tűzmentes aszfalt-tetőpép, aszfalt elszigetelő lemez, színes aszfalt máz, Carbolinaum és Mikotonatont (gomba-irtásra), portland- és roman-cementet.

Elfogad megrendeléseket: aszfalt-tetőpép és facement befedések, Mettlachi lapok, diszes falburkolatok (Stucko-Lustro és Stuckmarmor) saját módszerű,

cs. és kir. szabadalmazott aszfalt-parquette-ára valamint minden e szakba tartozó munkálatokra. —

Iroda Debreczenben Kádas-utca 1837. sz. a.

Gácsi gyártmány.

A hazánkban annyira kedvelt **honi gyártmányt** én is beszerezni óhajtván, külföldi utamból hazatértemben meglátogattam a **gácsi posztó gyárat** és férfi szabó üzletemet annak gyártmányaival láttam el, úgy hogy ezentul m. t. megrendelőimnek

hazai és külföldi

gyapjuszövetekkel

szolgálhatok.

Szabó műhelyemben

olyton egy elsőrangú szabász van alkalmazva s így **szabó üzletem** a legkényesebb igényeket is képes kielégíteni.

Csak egy próba megrendelés meggyőzöttet mindenkít, hogy a nagy gyárakkal összekötöttesemnél fogva **a legjutányosabb árak mellett** nállam a legszebb és legjobb szabású **férfi öltönyök készülnek.**

kész- férfi és gyermekruha

raktáramat ajánlani,

mely között vevőim azon megbecsülhetetlen előnyben részesülnek, hogy roppant nagy raktáram több mint fele

saját **szabó műhelyemben**

árukkal szolgáltatnak ki, s így természetesen tetemesen olcsóbb árban árusítom azokat és a fővárosi cégekkel is bátran kiállom.

FÉNYES MÓR

DEBRECZEN, Miklós-utca sarkán
a megyeházzal szemben.

Arany-érem Pécs 1888.

Félszázad óta kitűnőnek elismerve
Dr. Sihulzski-féle

Arczenőcs és mosdóvíz.

Ezen készítmények ajánló levelét, azoknak félszázad óta mindenütt elterjedt világhírök és bámulatos hatásuk képezi. Legbámulatosabb sikerrel használtatnak bibircs, szeplő és májfoltok, forróság vagy fagy által keletkezett pirosság s a bőr minden tisztátalansága ellen. Egy nagy tégely ára 70 kr., egy kis tégely 35 kr. Egy nagy üveg mosdóvíz 1 frt, egy kis üveg 50 kr.

Joliessante-Puder

(fehér, rózsá vagy sárgás.)

Kiváló finomság miatt legjobban ajánlható; az arczörnek kellemes színt ad és láthatatlanul tapad. Egy nagy doboz ára 80 kr., egy kis doboz 50 krajczár.

Joliessante-Fogpor

legegészségesebb fogpor a fogak tisztítására, odvasodásuk és bűzödés megóvására kitűnő, a fogusra legjótékonyabb hatású. Egy doboz ára 50 krajczár.

Joliessante-Crème

bőrfinomító és szépitő szer.

Kitűnő hatású a bőr finomítása s szépsége előmozdítására, pattanások, kiütések elűzésére. Egy üveg ára 1 frt 55 kr.

Haj-Restorer

biztos szer a megöszült haj eredeti természetes színének visszaállítására. Egy üveg ára 1 frt. Kapható Molnár Lipót gyógyszerésznél, mint készítőnél Kassán.

DEBRECZENBEN DR. ROTHSCHEK V.
EMIL gyógytárában.

Cs. kir. szab. oszt.

„Phönix”

biztosító-társaság.

(Alapított 1860-ban.)

Jutányos jégbiztosítás.

Társaságunk mint minden évben, úgy most is a lehető legnagyobb előnyökben részesíti feleit. Netaláni károk gyorsan, méltányosan és igazságosan számíttatnak fel és fizettetnek ki.

Bővebb felvilágosításokat készségesen ad és nyomtatványokkal díjmentesen szolgál tisztelettel alólírott, — valamint minden községben létező ügynökségünk.

A cs. kir. szab. oszt.

„Phönix biztosító-társaság”

vezérügynöksége DEBRECZENBEN.
Buttykay-nál.

SARG	SARG	SARG	SARG	SARG	SARG	SARG	SARG
K	A	L	O	D	D	N	T
Kalodont magyarul annyimint a fogak szépsége.	Kalodontja már előmert mint nélkülvételten fogtisztító szer.	Kalodont mint ártalmatlan. orvos rendőreleg meg van vizsgálva	Kalodontja nag on ezészerű utban aromája üdítő.	Kalodontja a bel- és külföldön a legnagyobb kerrel van bevezetve	Kalodontja az udvarnál és nemességnél mint szinten a népnel használatban van.	Kalodont kérendő határozottan a sok értéktelen utánzat végett.	Kalodontja 25 krért kapható bádogszeleczkben gyógyszer tárákban, gyógyszer fillátszer kereskedésekn-

E lismerés a legmagasabb köröktől minden csomaghoz mellékelve.

Birtok eladás.

440 hold Szabolcsmegyében
jó gazdasági épületekkel
és lak házzal ellátva
50 000 frtért.

Czime kiadó hivatalban.

TAVASZI IDÉNYRE megérkeztek

nagyválasztékban:

férfi és gyermek kalapok

női férfi és gyermek cipők,

fiu, leány és gyermek öltönyök,
ágytörők, paplanok és juta függönyök
kézi kosarak,

fehér és színes férfi ingek
gallérok, kézelők és nyakendők,

cretonok, chiffonok

czérna és pamut vásznak, finom asztalneműek
igen nagy választékban

dus raktár folytán

felette olcsó árban

kaphatók

Schönberger Vilmosnál

Debreczen, városház épület.

139.

1892. v. k. szám.

Arverési hirdetmény.

A debreczeni kir. járásbiróságnak
3559/1892. P. számú végzése folytán
közhírré tétetik, miszerint Jung Ferenc
és Dr. Nagy Kálmán részére Topán Lajos
debreczeni lakostól 254 frt kérendű
tőke, ennek 1891. évi október hó 11
napjától számítandó 6% kamai, és eddig
összesen 41 frt 17 kr. perköltés ere
jéig 1892. évi Január hó 27-én bírósággal
lefoglalt és 390 frt 20 kr-ra becsült bolti
áru cikkek és bolti felszerelések, ingó-
ságok 1892. évi ápril hó 21-én, délelőtt
10 órakor kezdetét veendő és Csapó-
uczán 327. sz. a. háznál levő boltban
megtarandó nyilvános bírói árverésen a
legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fi-
zetés mellett, szükség esetén becsáron
alól is, elfognak adatni.

Debreczen, 1892. évi április hó 5.

Várady

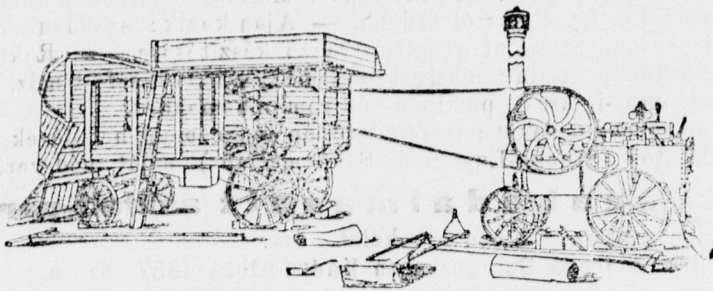
bírói kiküldött.

Első magyar gazdasági gépgyár

részvény-társulat

BUDAPESTEN Gyártelep: külső váczi ut 7. szám.

Ajánlja hazai gyártmányu

gőzoséplő készleteket

valamint mindennemű

GAZDASÁGI GÉPEKET

és talajmivelő-eszközöket,

különösen ugy könnyű, mint kötött talajhoz alkalmas legújabb rendszerű

sorvetőgépeket.

Árjegyzékek kívánatra készséggel küldetnek.

Elővigyázat a ZACHERLIN bevásárlásánál:

Vevő: „... Én nem fogadok el
nyitva áru't rovarport, mivel én Zac-
herlint kívántam! Ezen különleges-
séget méltán dicérik a legjobb szer-
nek mindennemű rovarok ellen, a
miért is egyedül csak ilyet veszek:

lepecsételt palaczkban „Zacherl“ névvel ellátva.

A valódi Zacherlint Debreczenben árulják:

Geréby Fülöp,
Csanak József,
Havas József,
Szentkirályi Tivadar,
Tóth Sándor,
Varga Lajos,
Dömök Béla,
Bornyász József,

Ér-Ujfalu:

Bottyán Gábor,
Weissberger J. jun.

Ér-Mihályfalva:

Gross Hermann,

Deutsch Albert,
Ganovszky Lajos,
Gaszner Károly,
Kovács Mihály,
Kohn testvérek,
Kohn Henrik,
Kun József,
Leidenfrost Armin,

Pollák Mórész,
Mátray Sándor.

H.-Böszörmény:

Gemeinbeck J.

Riekl József Zelmós,
Szabó Zsigmond,
Tóth Béla,
Trocányi Ferencz,
Lusztig Károly,
Csicsó Lajos,
Parti Ferencz
uraknál.

H.-Nánás:

Slachta János.

H.-Szoboszló:

Körner B.

Üzlet megnyitás.

Van szerencsénk a n. é. közönség tudomására hozni hogy az eddig Beke László czég alatt fennállott

NŐI és FÉRFI DIVATÜZLETET

átvettük és azt egészen ujjonnan rendeztük be.

Ajánlunk **igen olcsó árak mellett** legujabb divatu

női tavaszi és nyári kalapokat, nap és esőernyőket,

derékfűzőket, legyezőket, menyasszonyi koszorut és fátyolt, keztyűket, női és gyermek harisnyákat, valódi szintartó **hőtő és himző pamutokat,** himző selymeket s minden e szakmába vágó **rövidárut.**

BÉLLÉS NEMŰEKET, továbbá férfi ing, gallér és kézelőket, kalapokat, **nyakkendőket,** keztyűket, harisnyákat, zsebkendőket.

A n. é. közönség becses pártfogását kérve maradtunk tisztelettel

Erdélyi és Buzágh

Bazár és piacz-utca szegletén.

A Beke urtól átvett **napernyőket** és egyéb árukat **50%-kal gyári áron alól** árusítjuk el.

A 104 év óta jó hírnévben részesülő, a hálairatok ezrével kitűnően elismert, a vukovári „Zam gold Stern“ czimzett gyógyszer-tár **Kirchenbaum F.**

ARCZ-POMÁDÉJA

nagyon jó hatása, a „Goldstern-Seife“nak nevezett szappannal használva az arcznak mindenféle bajaiban, mint: szep-lők, májfoltok, pörsenések, arczvörösség, valamint az arcz és kezeken mutatkozó minden tisztátalanságnál. — Továbbá az ugynevezett „Goldstern-Poudre“, mely ártalmatlanságáért való kezeskedés mellett kellőleg felrakva, tökéletesen láthatan, a bőrnek gyöngéd üde színezetet kölcsönöz; a „Goldstern-Orème“ a bőr érdessége, darabossága ellen; a „Goldstern-Haarwasser“ a haj kihullása, — a korpaképződés ellen és a hajtalaj erősítésére.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek. 1 frton alul nem küldetik. — Ara: egy köcsög pomádé, szappan és Goldstern Cream, egyenként 50 kr., a poudre 1 frt 50 kr., a hajviz 1 frt 20 kr. Minthogy a pomádénak sok utánzása van, határozottan csak „Kirchobaum F.“ arcz-pomádéját, a vukovári (Slavonia) „Arany csillag“-hoz czimzett gyógyszer-tárból kell kérni.

Bernovits Gusztáv

okl. műépítész

Nagy-Czepléd-utca 2576

elvégezte a magas és mély építészeti szakba vágó munkák szakszerű elkészítését n. m. **építkezési vázlatok, tervek, távlatok, fűtés és szellőzési berendezések, tömeg és érték-számítások s költségvetések kidolgozását.**

Az újabb kor vívmányait s az egészségügyi s szem pontokat szem előtt tartva úgy a legkisebb valamint a legnagyobb munkáknál, oly annyira hogy a tisztelt építő közönség az általam készített építkezéseknél a legnagyobb biztosítékot nyeri.

Felüdítési készülékek

Dr. Müller főtörzs orvos

orvosi bevény után készítve, orvosok által jó sikerrel használva és ajánlva idős és fiatal emberek gyengeségei ellen, melyek ideg bomlás, **titkos fiatalori vétek és kicsapongásokból** származtak, melyeknek következményei **ideges hágerinc. fájdalom, a ezek és lábak ideges reszt ketés,** Visszaadják az elgy-ügült test ifjkor erejét ruganyosságát Különösen ki van prói bálva, miot erősítő szer ideg és nemi gyengeség (Impotenzia) ellen. Ara kimerítő orvosi használati utasítással 3 frt 10 kr, postán 25 krral több. A valódi készülékek egyedül: **St. Georgshof, Wien, V. Wimmergasse 33.** kaphatók, hova az írásbeli megrendelések intézendők.(o)

Kneipp lelkész ered. Tisztavászon trico-egészségi fehérnemű

kitűnő izzadság beszívó

Egyenlő melegség, kellemes viselet.

Első ausztr. mech.

trico- s fehéráru-gyár

L. Kapferer & Co.

Wien, XVII. Ottakringerstr. 20.

Főraktára

Debreczen: Kuncz József és Ta. M. S z i g e t: Sándor Agoston.
Szent-Királyi Tivadar. Tóth Testvérek.
Nyiregyháza: Tahy István. S. A. Ujhely: Weiss Zsigmond.
Szatmáron: Gillyen József. Ungváron: Klein Ignác.
Munkács: Hellinger Mór.

Csak akkor valódi, ha a fehéráru a lelkész ur aláírása van.

Füzület Részlet 12.

A közelgő ünnepre előnyös ár mellett ajánl tisztán kezelt

Szárnyi cukrot sárgenként 1 kg. — 47

„ „ „ kimérve „ — 48

Legfinomabb Ceylon kávé burokban „ 2.10

Frank vagy Beck kávé 1/4 „ — 28

továbbá mandola,

dió, darált só, bor, ecetet,

CZITROMOT, NARANCSOT

és Szent-János kenyeret.

KOHN HENRIK

fűszerkereskedése.

TELEFON ÖSSZEKÖTTETES.

Weitzer János

gép- waggonyár és vasöntőde rész-
vénytársaság Aradon.

Ajánlja szolgálatait a nagyérdemű közönségnek,

vasöntvény tárgyak

elkészítésére, építkezési és másféle czélokra; elvállal továbbá **vas- és fémöntvények, kovácsolt alatrészek** elkészítését, nyersen vagy megmunkálva, **gépek** vagy **más iparvállalati használatra**, a beküldött vázlatrajz vagy minta szerint.

Átvész továbbá, teljes **gépek és készülékek** elkészítését, **mezőgazdasági, erdészeti, bányászati czélokra** stb. ugyancsak **járművek** elkészítését, **vasutak, erdő és iparvasutak** számára.

Nagyobb **javitások** mozgonyokon (locomobil), másféle mezőgazdasági, vagy segédgépeken stb. stb. helyben gyárunkban, vagy pedig szükség esetén, egy szerelő kiküldése által, a színhelyen a leggyorsabban eszközöltetnek,

Költségvetések ingyen és bérmentve kaphatók.

A tavaszi idényre
nagy választékban
érkeztek raktárra

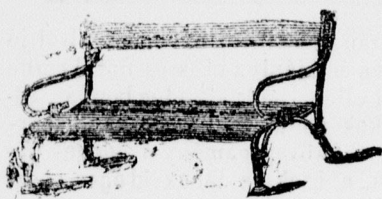
DIVATOS NŐI RUHASZÖVETEK,
fekete divatkelmék,
mindennemű diszek,

Zephirek, batiste,
atlas-satin,

mosó-voile-ok,
gyermek felöltők, ruhácskák,
NAPERNYŐK.

BRASSÓI POSZTÓK,
melyeket **igen olcsón** árusítunk el.
Szabó Lajos fiai

Debreczen, Rózsatér.
Mintákat kívánatra ingyen és bérmentve
küldünk

Valódi francia és angol szerszámok

minden iparághoz
minden darab mellett jótállás.

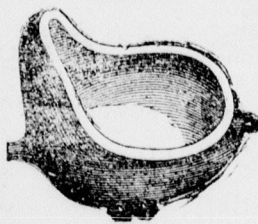
Épület vasalások és kátrány tető lemezek.

Rudvasak, lemezek, **vastartányok**, legfinomabb öntöző
aczelok és fémek.

Gazdasági, kerti, házi és konyha felszerelések.

Kerti lóczák és vasbutorok, árnyékszék closettek és vízvetetési kagylók.
Aggyag és vaskályhák, konyhák.

Tizedes és egyensúly mérlegek legjobb minőségben.

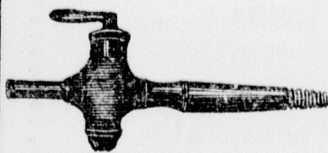
Peronospora szőlőpenészgomba fecskendőgépek

legjobb rendszer (részlejjfízetésre is).

Tűz és betörés elleni pénzszekrények.

Kirakat-ajtóaczelredőnyök

Leg olcsóbb beszerzési forrás
(Képes árlap minden szakmára nézve ingyen és bérmentve.)

TÓTH GYULA

előbb TÓTH LAJOS és TARSA, vas nagykereskedés DEBRECZEN,
VÁROSHÁZ ABAN.

penészgomba (peronospora) fecskendő.

